

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 98 34
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk

723700-133153-J

Datum 24 februari 2015
Betreft Toezeggingen over de ouderbijdrage

Bijlage(n)

2

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Geachte voorzitter,

Op 22 januari jl. en op 5 februari jl. is in uw Kamer gesproken over de ouderbijdrage in het kader van de Jeugdwet. Met deze brief ga ik, mede namens de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, in op de toezeggingen in het kader van de ouderbijdrage.

Ik heb u toegezegd in te gaan op:

- het juridisch kader (met name de toepassing van de hardheidsclausule),
- het onderzoek naar de kosteneffectiviteit en de gevolgen van de ouderbijdrage op het mogelijk mijden van zorg,
- de bezwaren die door de VNG zijn aangevoerd over de uitvoering van de wet op dit punt.

Ik wil u verder informeren over de wijze waarop het CAK communiceert met gemeenten en klanten over de ouderbijdrage.

1. Juridisch kader (hardheidsclausule)

De Jeugdwet regelt in welke gevallen een ouderbijdrage verplicht is. Daarbij is grotendeels aangesloten bij de systematiek uit de Wet op de jeugdzorg. Nieuw is het opnemen van de hardheidsclausule in de wet.

Overigens houden jeugdigen die tot 1-1-2015 onder de Awbz en de Zvw hun zorg ontvingen en vanaf 1 januari 2015 in het overgangsrecht onder de Jeugdwet vallen, onder het overgangsrecht dezelfde rechten en plichten. Gedurende het overgangsrecht zijn deze jeugdigen met hun huidige indicatie en/of verwijzing tot uiterlijk 31 december 2015 geen ouderbijdrage verschuldigd. De groep die overgaat vanuit de Wet op de jeugdzorg betaalt nu een ouderbijdrage en is dat ook onder het overgangsrecht verschuldigd. De rechten en plichten blijven hetzelfde onder het overgangsrecht van de Jeugdwet.

In een aantal gevallen is op grond van de Jeugdwet geen ouderbijdrage verschuldigd. Gemeenten hoeven dan geen informatie door te geven aan het CAK.

Het gaat om de volgende situaties:

- de jeugdige wordt niet meer door zijn ouders verzorgd en opgevoed ten tijde van een adoptieproces,
- het gezag van de ouders is beëindigd,
- de jeugdhulp wordt geboden in een noodsituatie voor maximaal zes weken (crisis)
- als de rechter een alimentatiebijdrage oplegt voor degene die alimentatie betaalt.

Daarnaast kan het CAK de ouderbijdrage buiten invordering stellen. De ouder hoeft in dat geval de ouderbijdrage niet te betalen. Hiervan is sprake als de bijdrageplichtige:

- algemene bijstand ontvangt,
- als asielzoeker een verstrekking ontvangt,
- als TBS'er zak- en kleedgeld ontvangt,
- gedetineerd is en geen inkomen heeft,
- opgenomen is in een psychiatrisch ziekenhuis en geen inkomen heeft.

Het CAK stelt de bijdrageplichtige buiten invordering als hij aantoonbaar dat hij onder één van de genoemde uitzonderingsgronden valt.

Het CAK heeft de wettelijke taak om de ouderbijdrage vast te stellen en te innen. Op grond van artikel 8.1.7 van het Besluit Jeugdwet dient het CAK de ouderbijdrage binnen 12 maanden vast te stellen, nadat de gemeente de informatie heeft aangeleverd. Dit beschermt de bijdrageplichtige tegen trage en late vaststelling en invordering. Enerzijds heeft het CAK voor iedere vaststelling enige tijd nodig, anderzijds moet voorkomen worden dat de ouder geconfronteerd wordt met onverwacht hoge kosten vanwege achterstallige inning.

Zoals ik hierboven heb aangegeven is de hardheidsclausule een nieuw instrument in de Jeugdwet. In de Wet op de jeugdzorg ontbrak de mogelijkheid van de hardheidsclausule. In de Jeugdwet is de hardheidsclausule opgenomen om maatwerk te bieden en de ouderbijdrage niet te innen wanneer deze inning zal leiden tot onbillijkheden. Ik heb toegezegd de hardheidsclausule zodanig uit te werken, dat de ouderbijdrage geen drempel opwerpt voor zorg (zie bijlage 1). Het instrument van de hardheidsclausule laat ik onderdeel zijn van het onderzoek naar de ouderbijdrage.

2. Onderzoek naar kosteneffectiviteit en effecten op zorgmijding

Op 22 januari jl. heb ik u toegezegd dat er onderzoek zal worden verricht naar de (uitvoerings)praktijk van de ouderbijdrage om inzicht te krijgen in:

- de gevolgen van de ouderbijdrage voor het zorggebruik,
- de kosten en baten van de ouderbijdrage,
- de gevolgen van een eventuele wijziging van de ouderbijdrage.

In bijlage 2 vindt u de opzet van het onderzoek, die is afgestemd met de VNG. Het onderzoek zal voor het zomerreces de gevraagde resultaten moeten opleveren. Ik zal de betrokken ouderorganisaties uitnodigen om aan de begeleidingscommissie van dit onderzoek deel te nemen.

3. Overleg met de VNG

Tenslotte heb ik toegezegd terug te koppelen wat in het bestuurlijk overleg van 28

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Directie Jeugd
Team Stelsel

Kenmerk
723700-133153-J

januari jl. met de VNG is besproken over de ouderbijdrage. De VNG heeft tijdens dit overleg de volgende punten aangevoerd:

- het creëren van een mogelijkheid voor gemeenten om zelf de hardheidsclausule toe te passen.
- de toepassing van ouderbijdragen als sprake is van ambulante jeugdhulp;
- het vereenvoudigen van de uitvoering;
- het verlies van de geraamde inkomsten (€26,6 mln) indien de ouderbijdrage niet wordt geïnd.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Directie Jeugd
Team Stelsel

Kenmerk
723700-133153-J

Deze vraagstukken maken zo mogelijk deel uit van het onderzoek en worden nader met de VNG en het CAK besproken.

De ouderbijdrage vloeit van rechtswege voort uit de toekenning van jeugdhulp met verblijf. Gemeenten zijn op grond van de Jeugdwet verplicht om in dat kader onverwijld informatie te verstrekken aan het CAK over de start en het einde van jeugdhulp. Het CAK is belast met de vaststelling en de inning van de ouderbijdragen. De opbrengsten van de inning van de ouderbijdrage gaan naar de gemeente die verantwoordelijk is voor het treffen van een voorziening voor de jongere.

Naar aanleiding van de berichtgeving over (voorgenomen) besluiten van enkele colleges van burgemeester en wethouders over het uitvoeren van de Jeugdwet met betrekking tot de ouderbijdrage heb ik de VNG verzocht de gemeenten adequaat te informeren over de plichten van de gemeenten. Ik zal de opvattingen van desbetreffende gemeenten betrekken bij het onderzoek mbt de werking van de ouderbijdragen, maar ook de gemeenten blijven wijzen op de in de wet vastgelegde verplichting tot informatievoorziening aan het CAK die van belang is voor de opbrengsten voor de gemeenten.

4. Communicatie CAK

Het CAK heeft gemeenten intensief geïnformeerd over de wijze waarop de ouderbijdrage uitgevoerd gaat worden. Het CAK heeft themabijeenkomsten voor gemeenten georganiseerd en nieuwsbrieven over de ouderbijdrage naar alle gemeenten verstuurd. Ook staat een uitgebreide factsheet ouderbijdrage op verschillende sites zoals www.voordejeugd.nl. Door het CAK is een webportal ingericht waarop gemeenten online gegevens kunnen invoeren, zodat de gegevensuitwisseling volledig digitaal mogelijk is. De klanten hebben een brief ontvangen waarin het CAK uitlegt dat zij de taak van de uitvoering van de ouderbijdrage vanaf 1 januari 2015 overneemt van het LBIO.

Hoogachtend,

de Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. M.J. van Rijn